

*Parlem amb en Joan Vallès i Xirau, filòleg i catedràtic
de botànica de la facultat de Farmàcia de la UB*

SUMARI

JARDÍ BOTÀNIC

- 2 Editorial, per JM Montserrat
- 3 Flaixos
- 4 Aprenuem botànica
- 6 Actualitzat el Catàleg de flora amenaçada de Catalunya
- 8 Parlem amb en Joan Vallès
- 10 Jornades tècniques AIMJB
- 12 Els hostes del Jardí

ASSOCIACIÓ D'AMICS DEL JARDÍ BOTÀNIC

- 13 Breus de l'Associació
- 15 Racó del soci

Núm. 35 BROLLA

Direcció: Josep M. Montserrat
Coordinació: Carme Solà
Consell de redacció: Núria Abellán, Miriam Aixart, David Bertran, M. Jesús García, Àngel Hernansáez, Mercè Mestres, Enric Orús, Jaume Pàmies
Col·laboració: Francesc Uribe, Albert Orozco, Sergi Massó, Jordi López-Pujol, Laia Barres, V. Bros
Disseny gràfic: Ramon Martínez
Revisió lingüística: Carme Solà
Impremta: Artipapel
Paper Cyclus print de 150 g, 100% reciclat
Dipòsit legal: B 7696-2003
2.000 exemplars gratuïts

Editen: Museu de Ciències Naturals de Barcelona i Associació d'Amics del Jardí Botànic

Amb la col·laboració de:
Àrea Metropolitana de Barcelona

**Jardí Botànic de Barcelona/
Associació d'Amics del Jardí Botànic de Barcelona**
Dr. Font i Quer, 2
Parc de Montjuïc
08038 Barcelona
Tel.: 93 256 41 60 (Jardí)
Tel.: 93 256 41 70 (Assoc. Amics)
Fax: 93 424 50 53
a/e: museuciencies@bcn.cat (Jardí)
info@amicsjbb.org (Assoc. Amics)
Webs: www.jardibotanic.bcn.cat
www.amicsjbb.org

Imatge de la portada:
Victòria Ramos

EDITORIAL

La col·lecció de bonsais del Jardí Botànic va iniciar-se amb la donació que ens va fer Pere Duran i Farell, a la qual s'han afegit noves aportacions que l'han fet créixer, i avui és la primera col·lecció pública d'aquesta mena del país. En els darrers anys, no tan sols hem continuat modelant les plantes, tenint cura dels arbres i desenvolupant activitats públiques, com ara exposicions o cursos de formació, sinó que s'han introduït importants innovacions. Potser la més interessant és la incorporació de diversos exemplars molt notables de savines de muntanya, que hem après a fer arrelar sense necessitat d'haver d'arrencar els arbres sencers, i que en pocs anys esdevenen arbres ben formats. La col·laboració amb els serveis forestals, a més, ha facilitat l'establiment de mecanismes que regulen l'obtenció ordenada de plantes i eviten el furtivisme.

La col·lecció de bonsais ha facilitat també materials vius per a recerques científiques realitzades des de l'Institut Botànic per Oriane Hidalgo i altres. La comparació de diverses gimnospermes silvestres amb les mateixes espècies en cultiu convencional i tractades com bonsais ha demostrat que els continguts de DNA nuclear varien dintre de la mateixa espècie i aquesta variació podria estar vinculada a les condicions de cultiu dels arbres. En contra del que creuen moltes persones, els arbres cultivats en bonsai han d'estar ben hidratats i ben nodrits. Per tant són arbres que, malgrat ser molt petits, fisiològicament viuen millor que els seus parents a la natura. Els resultats mostren clarament que els continguts de DNA dels nuclis de les cèl·lules augmenten en els bonsais. Aquestes conclusions són transcendentals, ja que posen en crisi el postulat acceptat arreu sobre la invariabilitat específica del contingut de DNA. Mostren també les oportunitats i les virtuts de disposar de materials vius del Jardí Botànic per a la recerca científica i la potencialitat de futures col·laboracions.

Josep M. Montserrat

Director del Jardí Botànic de Barcelona

FLAIXOS

• **Iniciades les obres d'ampliació de l'edifici de manteniment i oficines del JBB.** Les obres es van iniciar a començament d'abril, amb l'enderroc dels murs de formigó dels antics magatzems i els molls de descàrrega. S'ha excavat el terreny per a l'edificació de l'ala nova de l'edifici en dos nivells, s'han fet els fonaments i ja s'han començat a alçar els nous murs de formigó armat, que avancen a molt bon ritme.

FOTOGRAFIA: JAUME PÀMIES

• **Millores al Jardí Botànic Històric.** Al maig van finalitzar les obres d'arranjament de camins amb paviment de sauló, al Sot de l'Estany del JBH. S'ha construït un notable marge de pedra seca prop de l'estany, que permet mantenir la cota entre el camí principal i les escales del salt d'aigua, i s'hi ha instal·lat una barana. El projecte i el finançament han estat a càrrec de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

FOTOGRAFIA: JAUME PÀMIES

• **Torna el Planta't de primavera.** Si bé en la Brolla passada s'anunciava per al 10 de maig, finalment serà el proper 7 de juny que es tornarà a celebrar la festa ciutadana Planta't als Botànics, coorganitzada pel Consorci MCNB, l'AAJB, l'IBB i l'Àrea Metropolitana, aquesta vegada amb el fil conductor: "la fascinació per les plantes".

ESTACIÓ METEOROLÒGICA DEL JARDÍ BOTÀNIC

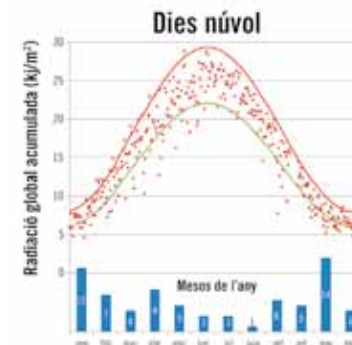
Per David Bertran. Període: del 13/02/2015 al 11/05/2015

Dies sense pluja: 71 (80,7 %)

Dies amb pluja:
17 (19'3 %)

Dies analitzats: 88
Precipitació acumulada: 72 l/m²
Temperatura mínima: 4,23 °C (15/03/2015)
Temperatura màxima: 27,51 °C (04/05/2015)
Dies ennuvolats: 11
Dies amb pluja: 17
Cop de vent més fort: 44,1 km/h (06/03/2015)
Total dies òptims de visita: 32 (36,36%)

Mitjana dels darrers 5 anys (2010-2014) de la radiació diària i estimació del nombre de dies ennuvolats per mes (es consideren dies ennuvolats aquells en què la radiació és 1/3 d'un dia normal assolellat).

La família de les geraniàcies

Etimologia: El nom de la família prové del gènere “*geranium*”, del grec “*geranos*”, que significa grua (ocell), per la certa semblança del fruit de les plantes amb el bec d’aquesta au.

Les geraniàcies comprenen 5 gèneres acceptats: *Pelargonium*, *Geranium*, *Erodium*, *Monsonia* i *California*; i unes 800 espècies, que es distribueixen extensament per les zones temperades i subtropicals. Al sud d’Àfrica és on es concentren en major part.

Moltes formen part de la nostra flora silvestre mediterrània i les podem trobar a gairebé totes les zones de cultiu i matollars, guarnint els nostres camps amb la seva floració primaveral. Algunes d’aquestes espècies tan freqüents són: *Erodium malacoides*, *E. moschatum*, *Geranium rotundifolium* i *G. molle*.

Generalment són petites herbes erectes o reptants que apareixen en solitari o en grup formant una mena de coixí, però també en podem trobar petits arbustos o sufruticoses, alguns amb una morfologia ben adaptada a un medi àrid, on les tiges s’han desenvolupat de manera crassiforme per emmagatzemar reserves i amb fortes espines, com per exemple *Monsonia patersonii*, al desert de Namíbia.

Les fulles poden ser alternes o oposades, lobulades o molt dividides; amb estípules i sovint amb tricomes multicel·lulars que produeixen olis aromàtics amb els components geraniol i citranel·lol, que es destil·len i s’utilitzen en perfumeria i com a repel·lent d’insectes.

Les inflorescències es troben agrupades en cimes umbel·lifformes terminals o axil·lars, i a vegades es presenten flors solitàries.

Les flors poden ser actinomorfes o zigomorfes, bisexuals o rarament unisexuals,

amb una corol·la de pètals lliures on s’alternen unes glàndules nectaríferes.

L’androceu està format per 10-15 estams, alguns convertits en estaminodis.

El gineceu consta d’un ovari súper amb 5 carpels i 5 estils soldats que donaran lloc a un fruit esquizocàrpic anomenat regma. En alguns gèneres els estils s’enrotllen de manera que en dispersar-se el fruit actuen com una hèlix i la llavor es clava fàcilment a terra.

Molts dels denominats comunament geranis, dels quals han derivat una infinitat de cultivars, s’utilitzen com a plantes ornamentals arreu per la bellesa i el color de les flors i per la seva bona adaptabilitat al cultiu.

Com a espècie interessant del JBB destaquem *Erodium reichardii*, un endemisme balear (Mallorca-Menorca) que viu en indrets frescos, humits i ombrejats, com penya-segats i coves.

És una planta petita que viu postrada a terra i que va colonitzant el terreny mitjançant petits rizomes subterranis.

Floreix a la primavera fins a principis d’hivern.

Es reproduïx molt bé per divisió de mata i també per llavor.

D’aquesta espècie ja se’n troben cultivars de flors rosades que es comercialitzen com a plantes de rocalla d’ombra.

Les geraniàcies al JBB

Rocalla balear: *Erodium reichardii*
 Nord d’Àfrica: *Erodium trifolium*
 Canàries i Macaronèsia: *Geranium yeoi*, *G. palmatum*
 Mediterrània oriental: *Geranium tuberosum*
 Sud-àfrica: *Pelargonium abrotanifolium*, *P. alchemilloides*, *P. Candicans*, *P. Capitatum*, *P. Cucullatum*, *P. Elongatum*, *P. exstipulatum*, *P. Peltatum*, *P. Radens*, *P. ribifolium*, *P. sidoides*, *P. Ternatum*, *P. tetragonum*, *P. zonale*.

Text: Núria Abellán

Fotografies: Núria Abellán (1, 3 i 4) i J. Aldasoro (2)

ACTUALITZAT EL CATÀLEG DE FLORA AMENACADA DE CATALUNYA

El passat 20 d'abril es va publicar al DOGC la resolució AAM/732/2015, per la qual s'aprova la modificació i ampliació del Catàleg de flora amenaçada de Catalunya. Aquesta resolució afegeix un bon nombre de tàxons (fins a 148 espècies i subespècies) als 335 que hi havia des del 2008, any de la seva creació; en des-cataloga 5 (*Carex grioletti*, *Euphorbia dendroides*, *Erodium rupestre*, *Salsola soda* i *Saxifraga longifolia* subsp. *aitanica*), canvia 13 tàxons de categoria i actualitza els noms científics de les espècies incloses el 2008. Amb aquesta actualització, que inclou també fongs, líquens i moltes, el nombre total de tàxons catalogats ascendeix a 478. Aquest fet converteix aquest catàleg en un dels més extensos d'Europa, en plena consonància amb la riquesa de la flora catalana.

1. *Achillea maritima*

i que, a causa de la seva raresa i d'amenaques potencials, ha estat inclòs dins la categoria de "en perill d'extinció". Un segon exemple que s'ha inclòs dins la màxima categoria de protecció és el d'*Achillea maritima* (foto 1), tàxon que ha sofert una fortíssima regressió a Catalunya a conseqüència de la urbanització del litoral i de l'ús que se n'ha fet com a planta medicinal. Al l'actualitat només roman de manera natural en una sola localitat al Baix Llobregat (platja del Remolar) amb un nombre d'efectius que podria ja haver baixat de la desena després de les llevantades de l'any 2014.

2. *Centaurea podospermifolia*

Entre els nous tàxons llistats com a vulnerables podem trobar-hi *Bunium bulbocastanum*, espècie d'àmplia distribució però que a Catalunya només compta amb uns 2.500 individus a la serra de Rodes (Alt Empordà). Menciò a banda mereix *Centaurea loscosii*, també inclosa dins la categoria de vulnerable tot i tractar-se d'un híbrid altament inestable (entenen com a inestable aquell híbrid que comparteix hàbitat amb tots dos parentals i sense que s'hagi produït aïllament reproductor entre parentals i híbrid), que només es forma quan floreixen al mateix temps les seves espècies parentals, *C. podospermifolia* (tàxon també llistat com a vulnerable) (foto 2) i *C. cephalariifolia*. De fet, l'híbrid, endèmic del massís del Port, ha estat observat ben poques vegades i sempre en zones on conviuen tots dos parentals. Amb la presència de *C. loscosii*, tàxon que ja hem vist que és inestable des del punt de vista biològic, ens sembla prou interessant i necessari un debat al voltant de la inclusió d'aquestes entitats poc viables, biològicament parlant, en un catàleg de protecció de flora.

Bé siguin plantades o en forma de llavor al banc de germoplasma, al Jardí Botànic de Barcelona hi ha presents algunes de les espècies i subespècies incloses en el catàleg. És el cas de *Silene sennenii*, present a la zona de la rocalla catalana (vegeu Brolla núm. 25), o *Aquilegia pauyi* i *Seseli farrenyi*, dos endemismes d'àrea extremament reduïda dels quals el Jardí està realitzat un projecte de conservació subvencionat pel Servei de Biodiversitat i Protecció dels Animals (vegeu Brolla núm. 34). I és que el Jardí, en la seva funció de centre de recerca i conservació *ex-situ*, s'ha convertit en un centre de referència per a la preservació i la recuperació de la flora de casa nostra.

Text: Sergi Massó & Jordi López-Pujol

Fotografies: Jordi López (1) i Laia Barres (2)

Catedràtic de botànica de la facultat de Farmàcia de la Universitat de Barcelona, filòleg, expert en etnobotànica i coordinador de *Noms de plantes. Corpus de fitonímia catalana*.

Filòleg amb inquietuds botàniques, o botànic amb inquietuds lingüístiques?

Sóc un botànic interessat per la sistèmica i l'evolució de les plantes, l'etnobotànica, la història i la terminologia botàniques, i un apassionat per les llengües (especialment la meua), d'on deriva una part de les meves línies de recerca (vegeu www.etnobioc.cat). En aquest equip no veiem contradicció a ser híbrids (com diu la gent de l'àmbit biològic) o centaures (com diuen al cantó humanístic); a treballar en matèries pluridisciplinàries: més aviat ho trobem estimulant.

Què és l'etnobotànica?

L'etnobotànica estudia els sabers populars sobre les plantes, des dels noms fins als usos de tota mena, passant pel coneixement de quines plantes cal evitar. Aquest corpus de saviesa popular

ha estat durant molt de temps la base de la subsistència de l'espècie humana i, ara que hi ha altres mitjans complementaris, continua jugant-hi un paper important. L'etnobotànica i les altres disciplines de l'àmbit etnobiològic (etnomicologia, etnozoològia, etnoecologia...) són d'una banda objecte de recerca important internacionalment i, de l'altra, tenen un component de ciència participativa, ciutadana (ja que el científic sol, sense l'informant, no pot pas obtenir els resultats), que les fan particularment interessants també en l'àmbit de la divulgació, del retorn del saber al poble del qual prové.

Noms de plantes. Corpus de fitonímia catalana. Com valors aquesta obra, començada el 1993 i publicada el 2014?

Amb les plantes es pot experimentar una riquesa de denominacions tremenda, i, en constatar que l'obra

de Francesc Masclans *Els noms de les plantes als Països Catalans* (1981) ja era exhaurida pels volts del 1990, vam creure que calia actualitzar-la. Així ho hem fet un equip que he coordinat, format per botànics i lingüistes (Joan Veny, Josep Vigo, M. Antònia Julià, M. Àngels Bonet, Joan Carles Villalonga...) durant 21 anys. El llibre, fet sota els auspicis del Termcat i amb la col·laboració d'altres entitats, com la Institució Catalana d'Història Natural o la UB, ha permès de passar dels 9.000 noms catalans per a unes 3.000 espècies de l'obra masclansiana a 35.000 noms catalans per a uns 6.500 tàxons (i encara en tenim 5.000 més de recollits, que no hem fet públics perquè no els veiem prou clars, i que caldrà estudiar en el futur). Pensem que aquest llibre i el diccionari en línia que el complementa (http://www.termcat.cat/docs/DL/noms_plantes), que podrà ser actualitzat regularment, són un bon punt de partida per ampliar encara el corpus fitonímic català, i estem molt contents que la seva utilitat hagi estat reconeguda amb el Premi Crítica Serra d'Or de Recerca d'enguany.

Què et semblen les instal·lacions del Jardí Botànic, especialment pel que fa a les plantes remeieres catalanes, als seus noms i usos?

El Jardí Botànic de Barcelona m'agrada molt, i no ho dic pas perquè ara m'ex-

pressi a la seva revista! Em vaig presentar, amb un equip d'arquitectes, al concurs per al seu disseny, i encara que no vam pas guanyar, la proposta escollida també em plau, amb aquest discurs conductor basat en les mediterrànies del món. Penso que les plantes útils (remeieres, alimentàries -probablement els dos grups principals, molt directament relacionats amb el benestar humà- i d'altra mena) de casa nostra ja hi són, però probablement convindria ressaltar-ne (a les etiquetes o en cartells a part) els usos i potser fer alguna secció específicament dedicada a les utilitats de les plantes (a part de veure si alguna de prou rellevant no hi és, i introduir-la-hi si escau). A més, convindria potenciar encara més la visita d'estudiants de diferents nivells (inclòs l'universitari, que crec que hi accedeix poc) i de públic en general, i aquesta visita hauria de fer un èmfasi especial en els noms (populars i científics) i els usos de les plantes, per exemple amb l'organització de tallers i activitats similars. El caràcter de ciència ciutadana que hem comentat de l'etnobotànica faria fàcil l'èxit de l'acostament del Jardí al poble.

Moltes gràcies!
A vosaltres!

Text: Carme Solà
Fotografia: Gemma Mas de Xaxars

El passat 20 i 21 d'abril vam assistir a les jornades tècniques de l'Associació Iberomacaronèsica de Jardins Botànics, que enguany se celebraren al Real Jardí Botànic de Còrdova.

Real Jardí Botànic de Còrdova

Aquestes reunions bianuals van dirigits sobretot al personal tècnic i conservador implicat en la propagació i conservació de col·leccions vives dels jardins botànics.

La finalitat és intercanviar tant experiències de cultiu com altres informacions relacionades, mitjançant ponències teoricopràctiques en les quals els tècnics mostren la seva especialitat.

El primer dia es presentaren les següents activitats:

Propagació de suculentas, en què Beatriz Díaz, tècnica del JB Henares, parlà del tipus de material i de les instal·lacions que utilitzen al Jardí, que alberga uns 3.400 tàxons de suculentas.

Propagació d'orquídies, a càrrec de Gerardo Torres, del RJB Madrid, que ens mostrà la bellesa de les floracions obtingudes i la complexitat del cultiu, i féu una mostra pràctica dels mitjans de suport de cultiu de diferents espècies.

Tipus de suport d'una orquídia penjant

Falgueres arbòries, ús i cultiu en jardineria, en què Jorge Lorenzo, expert en la propagació de falgueres arbòrescents, ens féu viatjar 275 milions d'anys enrere, al període del Juràsic, en què aquestes plantes gaudien del seu màxim esplendor, i ens oferí una mostra del delicat procés de cultiu.

Propagació de falgueres i herbàcies autòctones, a càrrec de Laura Plaza, membre de la Xarxa Andalus de JB, que explicà la interessant història de la desaparició de la població de *Chris-*

tella dentata, i de la seva recuperació mitjançant el banc d'espores del sòl. També incidí en el fet que sí que és possible cultivar anuals i bulboses als nostres jardins, si es marca bé l'indret amb plaques que mostrin la imatge de la planta i un calendari fenològic.

Propagació de plantes autòctones lleyones en col·leccions vives, en què Francisco Marchal comentà els dife-

Repicat d'una falguera arbòrescent

rents tipus de tractaments que es fan a les llavors per obtenir el major rendiment, i ens féu veure que coincidim en la majoria de les tècniques de cultiu. El segon dia, a part de l'assemblea de l'Associació Iberomacaronèsica, la jornada es va centrar en el recentment aprovat Protocol de Nagoya.

Tania López, tècnica de la Subdirecció General de Medi Natural del Ministeri d'Agricultura, ens va expli-

car com influiria el protocol als jardins botànics, tot i que encara amb poca informació concreta.

El Protocol de Nagoya pretén impulsar el tercer objectiu del Conveni de Diversitat Biològica. Tracta sobre l'accés als recursos genètics i a la participació justa i equitativa dels beneficis que es deriven de la seva utilització. Aquest nou protocol intenta reforçar el compliment de les normes nacionals d'accés dels països proveïdors de recursos genètics mitjançant l'exigència de mesures de compliment i seguiment als països on s'utilitzin.

El reglament preveu els diferents tipus de documentació que cal aportar segons si el recurs genètic s'utilitza per a conservació, per a investigació o com a recurs comercial.

Des de l'Associació Iberomacaronèsica de Jardins Botànics s'ha creat un grup de treball per esbrinar en quins aspectes de la feina rutinària d'un jardí botànic cal complementar la documentació de Nagoya i així tenir la col·lecció legalitzada totalment. El que sí que ens va quedar clar, i hi coincidim, és que cal tenir els lots de plantes i llavors molt ben documentats, amb lloc de procedència, data, recol·lector, etc., per fer-ne més fàcil el procés de legalització. El protocol no té efecte retroactiu i va entrar en vigor l'octubre del 2014.

Text: Miriam Aixart i Núria Abellán
Fotografies: Núria Abellán

1. Posta d'ous del cargol bover

va ser el conreu de la vinya i altres cultius, posteriorment l'ajardinament generalitzat de la muntanya, a l'hora que s'hi han instal·lat nombrosos assentaments històrics i recents. Aquests fets han malmès o eliminat quasi totalment els ambients naturals propis de la zona, la qual cosa n'ha condicionat la fauna malacològica: la combinació d'ambients dissenyats amb perfils arbus-tius, capes d'humus i fullaraca, plantes naturalitzades, murs de pedra seca, etcètera, ha proporcionat als cargols oportunitats de colonització. Per contra, les àrees domina-des per la gespa solen ser molt pobres en mol·luscs. Així doncs, ara tenim l'establiment de manera generalitzada de comu-nitats malacològiques comunes, princi-palment les d'espècies més freqüents en ambients influïts per la presència humana, i la creació de microambients, molt pro-pers entre si. En conseqüència, el visitant

2. Vinyala

ELS HOSTES DEL JARDÍ

Els cargols

Des de temps immemorials, a Montjuïc s'hi ha deixat una forta empremta de l'acció de

l'home. Primer

pot tenir la sort de reconèixer dife-rents espècies de cargols en molt poc temps de passeig.

Els cargols que podem ob-servar en un passeig pel Jar-dí Botànic de Barcelona o en altres jardins de la muntanya de Montjuïc són d'espècies, doncs, que tenen la capa-citat d'adaptar-se als ambients alte-rats per l'home. És a dir, cargols que resisteixen l'ambient sec dels estius de Barcelona i tenen una distribució geogràfica molt lligada al litoral me-diterrani. Com a exemple d'aquestes espècies presents a Montjuïc es poden indicar les següents, de forma simpli-ficada: *Cornu aspersum aspersum* (car-gol bover), *Otala punctata* (vinyala), *Cernuella virgata*, *Cochlicella acuta*, *Cochlicella barbara*, *Eobania vermicula-ta*, *Monacha cartusiana*, *Pomatias ele-gans*, *Pseudotachea splendida* (reine-ta), *Rumina decollata* (xarreta), *Theba pisana* i *Trochoidea elegans*.

Text. Albert Orozco. Associació d'Amics del Museu de Ciències Naturals de Barcelona
Fotografies: V. Bros (1 i 3) i A. Orozco (2 i 4)

4. Xarreta

3. Reineta aprofitant les hores nocturnes per desplaçar-se i menjar

BREUS DE L'ASSOCIACIÓ...

FOTOGRAFIA: IGNACIO R. SANOVIELLA

Viatge a Sevilla

Tal com estava previst, entre els dies 11 i 15 de març els Amics del Jardí Botànic van fer el viatge a Sevilla, per aprofundir en el coneixement dels jardins àrabs, i també van visitar instal·lacions de dues de les cases ducals més importants d'Espanya (Alba i Medina-Sidònia), que habitualment no estan a l'abast del públic, així com les d'alguns convents i residències. El coneixement de l'en-torn arquitectònic i social de cada jardí ajuda a comprendre el desenvolupa-ment de la vida que ha tingut. Els grups de viatgers van compartint cada vegada més les seves aficions i coneixements, la qual cosa propicia unes relacions so-cials en creixement.

Assemblea ordinària de l'Associació

El 21 d'abril es va celebrar l'assemblea ordinària de l'Associació. Com ja és

habitual, va coincidir amb algun es-veniment esportiu i això va dificul-tar l'accés a la Masia. Entre els acords adoptats figura la petició de fer que la línia de bus 150 tingui parada davant de l'entrada del Jardí. S'hi va reco-nèixer la millora de la senyalització del Jardí en els nous indicadors per a vianants però manca encara senya-litzar correctament el Botànic Histò-ric. L'acta es pot consultar al web dels Amics del Jardí Botànic.

FOTOGRAFIA: EMILIA DELGADO

Després de l'assemblea i per donar la benvinguda a la primavera, la coral infantil Tessel·la dels Amics de la Unesco va interpretar unes cançons i el nostre tresorer els va dedicar un poema.

Trobada d'entitats que treballen la cultura del "verd"

L'Associació d'Amics havia previst fer una trobada d'entitats que treballen la cultura del "verd" des de diferents angles, és a dir, entitats que promouen horts urbans, la jardineria considerada des de punts de vista diversos, la preservació i millor coneixement de llavors, de floricultura i art floral, etc., per posar en comú experiències i aprofundir en el coneixement mutu. El comissionat de Participació Ciutadana i Associacionisme hi va donar suport i, tenint en compte les dates del Planta't (7 de juny), s'ha considerat oportú fer-les coincidir. Hi han assegurat la participació, entre

altres: Mediterranean Garden Society, Amics del Jardins, Hort de la Font Trobada a Montjuïc, No hi ha males herbes, El jardí del silenci (Ass. Salvem el jardí 2014) i Re-farm the city. Esperem que aquesta trobada propiciï unes relacions més intenses entre totes les persones implicades amb una ciutat més rica en la conservació del medi i que també estenguin la seva sensibilitat cap als visitants que aquell dia gaudeixin de les portes obertes del Planta't.

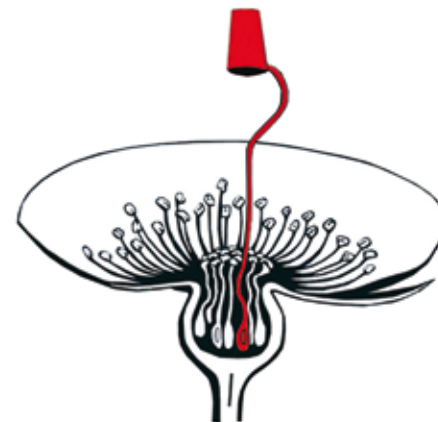
A part de disposar d'un espai per presentar-se, les entitats tindran ocasió d'explicar el seu projecte.

També es presentarà el camp de treball organitzat pels Amics per al juliol d'enguany, que tractarà de la fabricació d'elements per tenir el propi hort a casa.

Els assistents estan convidats a portar el seu pícnic, i per amenitzar l'estona de la migdiada comptarem amb un grup de jazz, els Blind Voices.

Exposició de Martin Plante

El mateix dia del Planta't inaugurarem també l'exposició de Martin Plante, un artista del Quebec resident a Barcelona des de fa un parell d'anys. La seva tècnica artística és el dibuix a ploma, colorejat en ocasions, i ens presenta com els vegetals fan l'esforç d'adaptar-se al medi que els toca viure d'una manera potser poc científic-

ca, però molt creativa. En paraules de l'autor: "Des que el 2008 s'inaugurà a l'arxipèlag Spitzberg la *Svalbard Global Seed Vault*, destinada a salvaguardar la biodiversitat de les espècies dels cultius destinats a alimentació, la relació entre la botànica i les seves alteracions degudes a l'acció humana no ha deixat d'interessar-me. L'obra que presento reflexiona sobre el fet que l'home utilitza la ciència per modificar genèticament el món vegetal per, així, adaptar-lo als seus interessos econòmics i alimentaris. Per això he imaginat les conseqüències extremes que aquesta transformació de la natura podria causar en el món botànic (...)"

Benjamí Aisa

Volem fer un esment especial a un dels voluntaris històrics del Jardí, que ha conduït múltiples visites gui-

ades, un home que coneix tots els indrets del Jardí i les incidències produïdes des dels seus orígens i que, per motius de salut, malauradament deixarà de fer les visites. Ens referim a Benjamí Aisa.

La seva afició a les plantes li venia dels orígens familiars de pagès, tot i que no s'hi ha dedicat mai professionalment. Amb domini d'idiomes, la seva capacitat de relació ha estat motiu de prestigi per a l'entitat. És un home que fa patent la qualitat dels nostres voluntari i que en podria fins i tot ser un símbol: persones de professions molt diverses, amb amor a la ciutat i a la natura, mogudes per un afany de preservar un patrimoni i difondre'l, són un dels valors més reconeguts de l'entitat.

Algunes propostes...

Entre les propostes per desenvolupar en un futur no gaire llunyà hi ha el de desenvolupar una **jugateca mediambiental** de la mà de l'Àrea Metropolitana, semblant a les que es fan a altres parcs metropolitans. Probablement després de l'estiu podrem oferir aquest servei.

Una altra proposta en la qual s'està treballant és la de fer una **trobada de les persones voluntàries** a fi de propiciar un millor coneixement entre elles i de reconèixer la seva tasca.

La nostra llavor fa créixer el Jardí

**Associació d'Amics
del Jardí Botànic**

www.amicsjbb.org

**museu de
ciències naturals**
de Barcelona

Consorci format per
l'Ajuntament de Barcelona i
la Generalitat de Catalunya

www.museuciencies.cat
www.agenda.museuciencies.cat
www.blogmuseuciencies.org
www.facebook.com/museuciencies

museuciencies@bcn.cat

AMB Àrea Metropolitana
de Barcelona

Museu Blau
Parc del Fòrum

Jardí Botànic
Jardí Botànic Històric
Parc de Montjuïc

Museu Martorell
Laboratori de Natura
Parc de la Ciutadella

Institut Botànic de Barcelona
Centre mixt CSIC-Ajuntament de Barcelona

Associació d'Amics del Jardí Botànic
de Barcelona

Associació d'Amics del Museu de
Ciències Naturals de Barcelona

El Cercle del Museu de Ciències
Naturals de Barcelona